

Dr. Juozas Kriauciunas
31 Sayles Ave.
Putnam Ct 06260

GARSAS

Fraternal
Benefit
Insurance
Society

No. 5

May 1992

Vol. 75

Garsas Celebrates 75th Year

Anniversary Edition Dedicated to Matus Zujus

The diamond is a very valuable gem, and as we celebrate the diamond jubilee of the newspaper GARSAS it is only proper and fitting that we mark this occasion honoring another very special gem.

This human gem, is no longer physically present with us but very clear cut in the memory of those he lived and worked with and those whose lives he touched through the pages of GARSAS.

Matus Zujus, Mr. GARSAS himself, left a legacy of love that will long be remembered.

"Wonderful, kind, gentle and considerate," were some of the adjectives used by friends and acquaintances whom we asked to describe Mr. Zujus. In recorded minutes of the Lithuanian Catholic Alliance, President Thomas E. Mack, describes him as loyal, conscientious, honorable and a dignified gentlemen. A true fraternalist.

I regret that I never had the opportunity to meet this gentlemen and from speaking with those who knew him well, my regrets grow even deeper. I can almost hear his gentle voice and feel his presence in these surroundings I occupy that were once occupied for such a long period of time by this warm personality.

When I took over in the offices of GARSAS, I sorted through piles of records and reports that gave an insight to the man.

He kept address lists and meeting reports rolled up on shelves in the library and everything I touched seemed to speak out to me: "now check this out

MATUS ZUJUS

before discarding it, you might need it someday."

Well, Mr. Zujus, I did. I handled all your records very carefully. The newspapers that were salvaged after the flood have all been put on microfilm and we've kept photos and old anniversary booklets of interest.

With so many of our Lithuanian readers passing on and so few remaining who are able to read Lithuanian, we've increased the English section and cut the Lithuanian to 4 pages.

Many of our English readers aren't familiar with the history of GARSAS so I've put together some information collected from old GARSAS copies a few other Lithuanian periodicals

and the Encyclopedia Lituanica. (found on page 4.)

Few of our younger readers are aware that in the first 62 years of the newspapers' existence you served as Editor for 52 of those 62 years-----more than half a century!!!

Were you with us today, what an interesting history you could write!

I certainly am not qualified to handle the task but have done my best after reading volumes of old newspapers, books and recorded history.

Speaking with members of Mr. Zujus' family and with the help of the Encyclopedia Lituanica we learn that he was born in Ciudiskiai, county of Marijampole,

by Florence Eckert

Lithuania on August 14, 1892. While in Russian-held Lithuania he was active in the secret, patriotic student groups.

In 1913 he immigrated to the U.S.. He worked on several editorial boards of Lithuanian publications, studied at Valparaiso University, Ind. and was Editor of Vytis, organ of the Knights of Lithuania.

In 1920, he returned to Lithuania where he enlisted in the Lithuanian army and attended the Military Academy. While in his native county he worked on the weekly Karys (The Warrior) and was a contributor to the catholic daily, Laisve (Freedom)

Leaving Lithuania once again in 1923, Mr. Zujus settled in the United States. After trying his hand at a few different jobs he accepted the position of Editor of GARSAS and in April of 1926 began a new career that would last for over half a century.

On September 8, 1927, Matus Zujus took as his bride Kazmiera Tamosumaite whom he met while in Lithuania. They were married in St. George's Church, Brooklyn, N.Y. They had three children, two sons and one daughter.

(Continued on page 3)

Bishop Vincentas Brizgys Dies

bishop of Kaunas and Metropolitan of Lithuania, and was consecrated on June 19, 1940.

With the permission of Pope Pius XII, in 1951 he settled in Chicago on the invitation of Cardinal Samuel Strich.

In 1961 Pope John XXIII appointed him to the preliminary commission on bishops and the government of dioceses at the Second Vatican Council.

Bishop Brizgys' activities encompassed charitable, social and national spheres. In the United States he headed the Lithuanian Religious Aid. Through his efforts and the donations of American Lithuanians, the Chapel of Our Lady of Siluva was built at the Immaculate Conception Shrine in Washington.

He was buried April 29, 1992 from the Nativity of the Blessed Virgin Mary Church, Chicago, Ill., with interment in St. Casimir's Cemetery.

Bishop Brizgys was a member of Lodge 100.

Bishop Vincentas Brizgys died April 23, 1992 at Holy Cross Hospital, Chicago, Ill. Born in Lithuania, Nov. 10, 1903 he graduated from the Theological Seminary in Gizai and was ordained on June 5, 1927. From 1930-35 he studied at the Gregorian University in Rome, acquiring doctorates in philosophy and canon law.

On March 12, 1940, he was named an auxiliary to the Arch-

MEMBERSHIP DRIVE CONTINUES

MEMBERSHIP DRIVE

3 New Members with \$2,000 certificate receive a gift of . . .	\$ 75.00
4 New Members with \$2,000 certificate receive a gift of . . .	\$ 100.00
5 New Members with \$2,000 certificate receive a gift of . . .	\$ 125.00
6 New Members with \$2,000 certificate receive a gift of . . .	\$ 150.00
7 New Members with \$2,000 certificate receive a gift of . . .	\$ 175.00

Current certificates range from \$2,000 to \$10,000. Gifts will be issued in accordance to the total amount of insurance issued.

For further information, call or write the Home Office.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
71-73 S. Washington St.
Wilkes-Barre, PA 18701

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)
Published Monthly Except July and August
Published by LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703-0032
Telephone 717/823-8876
Second Class Postage Paid at Wilkes-Barre, Pa.
Postmaster: Send Change of Address Notice to: Garsas
71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18703-0032
Subscription \$5.00 per year

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. Frank L. Yashkas - 34 S. Main Street, No. 808, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18701; Home - (717) 825-3493.

President: Thomas E. Mack, Esq. - 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702. Home - (717) 472-3880. Office - 717(823-1131.

Secretary: Charles A. Liscosky - 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702. Home - (717) 822-4855. Office - (717) 823-8876.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich - 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Pennsylvania 19050. Home - (215) 626-2409. Office - (215) 645-4101.

Trustees: George F. Sadauckas - 119 South Rebecca Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home - (717) 344-0429.

Mrs. Rosalie T. Kizis - 134 Church Street, Pittston, Pennsylvania 18640. Home - (717) 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D. - 6 Owl's Rest, Honeoye Falls, New York 14472. Home - (716) 624-3769 Office - (716) 238-4650.

Directors: Jonas A. Vainius - 3 Clare Drive, East Northport, New York 11731. Home - (516) 261-3797.

Charles J. Mack - 201 Foxtail Drive, H-2, West Palm Beach, Florida 33415-6148. Home - (407) 433-1539. Office (407) 586-0005

Mr. Edwin A. Sites - 13 Mill Street, Pittston, Pennsylvania 18640. Home - (717) 654-0771.

Executive Director: Charles A. Liscosky - 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702. Home - (717) 822-4855.

Garsas Editor: Florence Eckert - 22 Seminary Place, Forty Fort, PA 18704. Home - (717) 288-8860. Office - (717) 823-8876.

Lithuanian Editor: Rev. Cornelius Bucyms, OFM - 341 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Office - (718) 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patrick Mack - Heatherhill, Bear Creek, Pennsylvania 18602. Home - (717) 472-3880.

Mrs. Verna Sadauckas - 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home - (717) 344-0429.

Mrs. Frances Katilus - 1059 Blair Avenue, Scranton, Pennsylvania 18508. (717) 342-3619.

Press and Information: Florence Eckert - 22 Seminary Place, Forty Fort, Pennsylvania. Office - (717) 823-8876. Home - (717) 288-2858.

Stasys Garliauskas - 15300 Buss Rd., Manchester, Michigan 48158. Home - (313) 428-9452.

Joseph Vitenas - 7910 Livingston Road, Oxon Hill, Maryland 20745. Home - (301) 567-5261.

Constitution and By-Laws: Mrs. Anna Stranch - 13 Hilldale Avenue, Plains, Pennsylvania 18705. Home - (717) 823-2081.

Anthony Snipas - 70 Eagle Court, Cedar Village, Wilkes-Barre, PA 18706-3003. Home - (717) 822-9684.

Judicial Grievances and Appeals: Mrs. Mary Kozerski - 35 Hilldale Avenue, Plains, Pennsylvania 18705. Home - (717) 823-8468.

Thomas M. Mack - 201 Foxtail Drive, West Palm Beach, Florida 33415-5148.

John Kozerski - 35 Hilldale Avenue, Plains, Pennsylvania 18705.

Youth Committee: Mrs. Marlena Anderson - 81 Youngs Road, Mahwah, New Jersey 07430.

Mrs. Verna Sadauckas - 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home - (717) 344-0429.

Mr. John Pocius - 147 Morris Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home - (717) 342-3533.

(Continued from page 1)

"He was the nicest man I ever knew", Ona Lanning, daughter of Mr. Zujus commented when asked about her Dad.

"As a young girl, I used to visit him at the Garsas with my friends and he'd give us a quarter to go to the movies."

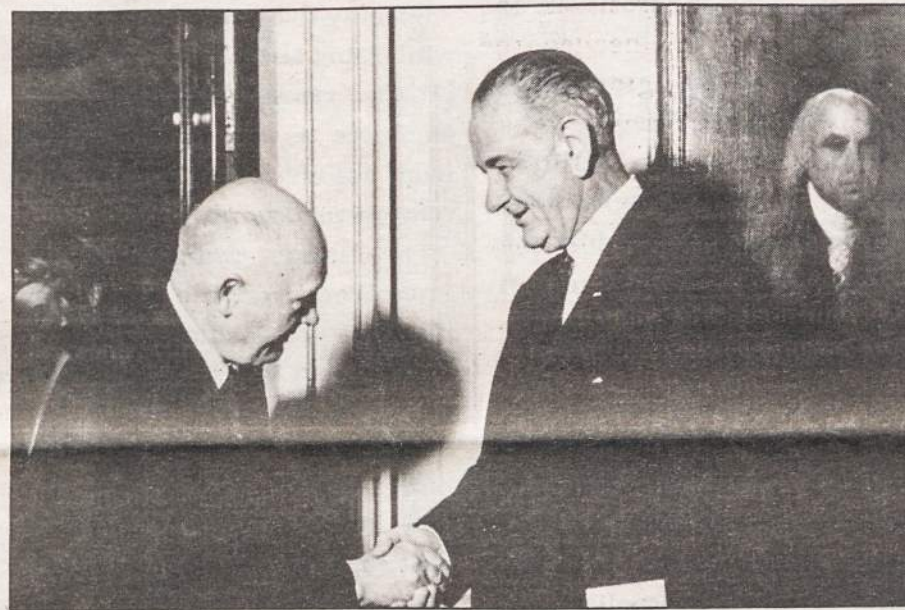
Recalling some of the stories her dad told his children Ona noted he went to work in the coal mines but only lasted 2 days. "Going deep down under the earth was not for him", she said.

Bringing to light the poor medical practices during World War I she told us of a story he told them about his experiences in the service. "He was suffering with bad tonsils and one of the men in the army just pulled them out for him", she said. "He remembered bleeding a lot but he survived."

Mr. Zujus is pictured with his bride, the former Kazmiera Tamosumaite on their wedding day September 8, 1927.

Ona said her Dad had brothers and sisters who were shipped to labor camps in Siberia and after the Soviet occupation of Lithuania her Dad could never return to his homeland. This was probably due to his past aggressiveness as a youth leader and distributor of Lithuanian publi-

Mr. Zujus was honored to be invited to the White House on 2 different occasions during the terms of two different presidents. Pictured in the top photo with President Gerald Ford and in the lower photo greeted by President Lyndon B. Johnson.

cations during the Press Ban and his positions as journalist and Editor.

Ona lives in Hanover Twp., PA with her husband, Robert, and daughter, Denise. Another daughter, Diane, is married to Melvin Waters and they live in N.C.

Mr. Zujus' son, Charles, also lives in Hanover Twp. with his wife and they have 4 children: Charles and Jennifer living at home and Sharon and Maureen in Baltimore. Maureen is married and will soon be moving to Florida with her husband, Dr. Arthur Vayer where he will be furthering his studies. The couple have a two month old son,

Nicholas Charles.

Mr. Zujus' son Charles re-created all that Ona told us.

"My Dad was kind, gentle and totally dedicated to his position at the newspaper," Charles said. "His life's interest, second to his family, was Lithuania and Lithuanians." Mr. Zujus' son Matthew died in 1976 at the age of 46. This was a very difficult time for Zujus as he had just lost his wife, Kazmiera the previous year.

Alena Miskinis, who knew him well recalls his 80th birthday when she surprised him with a homemade birthday cake. "He was so excited", she said. "I continued this practice every

year thereafter."

In his last convention report, Mr. Zujus noted at age 86 having suffered the loss of his wife and son, his health was deteriorating and he wished to resign as Editor. He offered to continue serving until a replacement could be found.

Mr. Zujus died the following February, just 2 months short of 53 years of service.

As I write these last sentences about the man I never met, I humbly admit it took a lot of courage to try to give an insight into this wonderful human being to readers who like myself

World War I photo of Mr. Zujus who served in the Lithuanian army.

never met him. I pray I did him justice. After reading pages and pages of issues at all hours of the day and night I myself have become a richer person in learning about the life of Mr. Matus Zujus, husband, father and journalist.

Through the efforts of this man, the GARSAS has grown to what it is today an informative publication of the Lithuanian Catholic Alliance.

Editors may come and go but the name Matus Zujus will always be remembered as a part of the history of the GARSAS. Were he with us this year of 1992 he would be celebrating his 100th birthday.

As we celebrate our diamond jubilee, we pay tribute to an honorable and dignified gentleman whom we pray is reaping his eternal reward.

A Little Newspaper

A Long Existence 1917-1992

On May 17, 1917, the first edition of the GARSAS newspaper rolled off the presses at 456 Grand Ave., Brooklyn, NY and into the hands of several thousand Lithuanian immigrants across America. (Back page of this issue)

Begun as an 8-page broadsheet, it was published by the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America which is presently known as the Lithuanian Catholic Alliance with its home office located at 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, PA.

The first editor was Julius Kaupas who served until 1918. He went to Lithuania in 1920 where he was elected to Parliament and later named a director of the Emission Bank. In 1945, during the Soviet occupation of Lithuania, he died a tragic death.

Leonard Simutis followed Kaupas as the 2nd editor of GARSAS until 1926 when Matus Zujus was elected. In 1934 Mr. Simutis was elected National President of the Alliance and held that office until 1972, a period of 38 years. He died in 1975.

As the 3rd editor of Garsas, Zujus remained at the helm until his death in 1979, a period close to 53 years.

During those years the pages of Garsas covered many changes in Lithuania. Matus Zujus saw to it that the Lithuanians living in America and having relatives in Lithuania were kept informed through releases he received from various sources.

Started as a weekly, the Garsas became a monthly in 1961 and later turned bi-monthly. In 1972 the Board of Directors voted to issue the Garsas every month except July & August commencing with the October 1973 edition.

The paper is mailed to all members free of charge and subscribers were charged \$2.00 per year up until 1981 when the fee was increased to \$5.00 and has remained at that price for the past 12 years.

The Alliance used several newspapers as official organ before it began publishing GARSAS.

Various English translations have been given for the title GARSAS such as, SOUND, VOICE, and ECHO however none of these have been used by the Alliance and the Lithuanian name of GARSAS still appears on the masthead.

For some time after English was introduced to the pages of GARSAS, Father Cinikas, a Marian Father handled those pages. When Father could no longer handle the English section due to other work Mr. Zujus took over the job himself with material supplied from various Lithuanian news agencies.

In July of 1979 following the death of Mr. Zujus, Rev. Cornelius Bucmys, O.F.M. assumed the position of Editor and the paper was printed in Brooklyn, N.Y. He was assisted with clippings sent from the home office for the English section.

In 1987, when the Board decided to publish more English, the printing was moved from Brooklyn, NY to Stroudsburg, PA with Florence Eckert taking over as Editor. Rev. Bucmys continues to supply four pages of Lithuanian for which the Alliance is most grateful.

In its 75 years of publication, the GARSAS has reported many history making events.

The year 1917 was a year of great significance. It was the year the world saw the birth of

atheistic communism in Russia and the year the Blessed Virgin delivered a "Peace Plan" from heaven. She told 3 little shepherd children in Fatima, Portugal that if Her requests were granted, Russia would be converted and an era of peace would be granted mankind.

Seventy-five years later we are witnessing the fulfillment of the promise given to the Fatima visionaries as atheistic communism suffers a deadly blow and religion resurfaces.

The Garsas reported it all. From World War I to World War II and on to the lifting of the Iron Curtain and the brave moves toward independence.

Lithuanians in the U.S. supported their homeland with letters to the President, financial assistance to the many organizations helping the Baltics and peaceful demonstrations.

Newspapers like the Garsas kept many concerned Lithuanian Americans informed with news coming out of Lithuania through various information bureaus and the underground press.

The 1917 editions of Garsas have many interesting photographs of World War I like the one in the centerfold of this edition showing General Pershing.

The headline pages in the centerfold of this anniversary issue gives evidence to some of the coverage throughout the years. From World War I to World War II and on to Freedom For Lithuania it was all covered in the Garsas.

The page of ads should give you a chuckle or two. Imagine a housewife today getting excited about hot water for SPRING CLEANING! (page 5)

I wish I could have added about 10 pages to this edition to print more of the events forgotten by many and never known by others. The few samples in the centerfold and on the ad page will give you an idea of the treasures hidden in the pages of 75 years of newspapers.

The Spiritual Director of the Lithuanian Catholic Alliance, Msgr. Frank L. Yashkas; President Thomas E. Mack, Esq.; officers and members of the Board are to be congratulated for continuing the publication of GARSAS begun by their predecessors 75 years ago.

A special thanks goes out to the members and subscribers who have supported the paper all these years and who have contributed photos and copy as well as kind letters of appreciation.

Climbing ladders to get to old newspapers, viewing microfilm at the library, turning pages that crumble in your hands and reading page upon page of history for the past month resulted in just 8 short pages of material.

However, if I have provided our readers with some idea of the background of GARSAS and the man who was an example of the dedication of a true journalist, then I feel the time spent preparing these 8 simple pages was time well spent.

On behalf of Rev. Cornelius Bucmys and myself let us pray all the news from now until GARSAS celebrates its Centennial in the year 2017 be GOOD NEWS!

Florence Eckert
Editor

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
 Išleista ketvirtadieniais Redaguojas Metas Zajus
 Pranešama metai \$2.00, pusmetai \$1.00
 73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
 Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN OF
 PUBLISHED
 73 E. South St.

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

No. 19.

KETVIRTADIENIS, GEGUŽES-MAY 16, 1957

"GARSO" 40 METU SUKAKTIES

Sveikiname Visus Jo Mielus Bendradarbius, Rēmėjus ir S

SPAUSDINTAS ŽODIS GARSO 40 METŲ SUKAKTIES PROGA

Spaudžioje buvo žodis. Tas žodis buvo pas Dievą, ir žodis buvo Dievas. Jis pradėjo būti Dievas. Vias per jį padarė. Tas padarė, ir be jo neįsivaizduojama. Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmogaus gyvenimo šaltinis. Tas žodis buvo šaltinis, bet šaltinis jis neapėmė. (Šv. Jono Evangelijos įrašas).

Dievui užteko tikrųjų žodžių, kad šaltinis išsikurtų iš tamsos, ir jį iššviestų. Jo žodžio galia atrodė pasaulis ir nuostabi gyvybė. Jis visą gyvybę tvirtiną tik žmogui buvo suteiktas žodžio galia. Tik žmogus gali kalbėti, reikšti savo mintis ir jomis dalintis su kitais žmonėmis. Žodžio dėka žmogus kūrė kultūrą.

40 Metų Artimo Meilės Tarnyboje

LEONARDAS SIMUTIS, Chicago, Ill.

Mūsų laikraščio "Garso" 40 metų sukaktis labai daug atsimintų sukelia. Per pastaruosius 40 metų Lietuvių R. K. Susivienijimas turėjo savo organą. Dėlto nebuvo jokių įtelių, nesusiuriamas, nebuvo ir varžytinų. Per pirmuosius organizacijos gyvavimo 30 metų buvo kitai. Anų laikų laikraščiai varžėsi ir kovojo, kad laimėtų teisę tarnauti organizacijai. Tose varžytinėse dalyvavo visa eilė savaitraščių, kurių tarpe buvo "Žvaigždė", "Katalikas", "Sąjūdis", "Vienybė Lietuvių", 1905 metais ir "Draugas" įstojė ir tas varžytines, kurias jis ir laimėjo, nes iki šiam organui "Garso" redaktorius kėdėn turėjo atsistoti gegužės 18. Ber trejetą dienų pavėlavau. Mat pakeičyti reikėjo sustoti Washtington Tautos Fondo Taryboje. Mastausko dėka, gegužės mėnesio prezidentas pažįjon ir aš buvau pakviestas dalyvauti drauge su prezidentu ir k. k. Nausūdėnė ir aš, K. k. nes visą laiką diskutavome ir Lietuvos liaisvių "Garso" redakcijon. Būvau gegužės 4 d. ir ta

Spauda ir

Spauda yra galinga. Ji neseniai laikais spaudos pavairuoti ji buvo prilygi su parako ar dinamito tai šiais moderniais laikais ir atomo laikais, ma nedvejojama prilygi atomine bomba. Spauda

GARSAS

Organas Susivienijimo

at Brooklyn Post Office.

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

AUKSINĖ "GARSO" SUKAKTIS: 191

Žmogus gyvas ne viena duona, "GARSAS" L. K. Susiv. dovana

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Entered as second class matter May 21, 1911, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

...bus lengva. Ir nebūna visą 8 puslapių reikėjo suredaguoti nedaug teturint bendros tuo metu, šiais aru Europoje, ypač on spaudos išmonas trokė. Darbą sunkino plinkybe įstojus JAV se kara, laikraščiams sta karo cenzūra. Vis kas linias ir straipsniu oru reikėdavo versti kalba ir vertimas prasuru su stopuodami i i pašta. va dar labiau padidė 118 m. rudenį Taut

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Lietuvoje įvyko, ko nesitikėta. Visa vyriausybė pateko į mažiausios partijos rankas.

Tokiais atvejais, kad išliktų krašte tvarka, priešais griebtis kraštutiniams priedėjimams, darbą pastatyta cenzūra, karo stovis.

Bet istorija mums rodo, kad gyvenimas labai smarkiai eina iš vienos kraštutybės į kita. Trikus tautininkų režimui yra pavojaus, tad Lietuva nesaidurtų kitų kraštutinybė — būtent, bolševizmo pavojų. Tuomet lietuvių mirtis.

Apjauk savymėle tautininkų vadai to pavojaus nemato ar nenori matyti. Jie laikosi ano rusų pažiūros, kad ir valanda bilie paviešatauti.

Amerikos lietuvius, myščiūsiu Lietuvą ir trokštantys jai laimėti bei gerovės, tokios žinios nedžiugina.

Per balandžio mėn. iš Lietuvos emigravo į Braziliją 1319, Argentina — 196, Kanada — 32, Amerikos Jungtines Valstybes — 71, Brazilija — 69, Afrika — 10, Meksika 10, Kubą — 11, Palestina 5, ir į Australiją — 1. Viso emigrantų

GARSA

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVENIYMO AMERIKOJE

222 So. 5th St. B'klyn, N. Y. Entered as Second Class Matter May 21, 1917, at Post Office at B'klyn, N. Y. under A

No. 20

KAINA 5 CENTAL

KETVIRTADIENIS GEGUŽES (May) 19 d., 1927.

LIETUVOJE ĮSIGALI DIKTATORA.

Kaunas. — Partijų santykiai aštrėja. Cenzūra veikia. Kauno komendantas pulk. leit. Skučas (nuo Mairučio) išikimams tarnauja tautininkų partijos reikalams ir braukia iš kitų laikračių viską, kas tik Valdemarui ir jo partijai nepatinka.

Iš priešasties cenzūros visosemė lieka painformuota labai šalikiški, būtent, tik tautininkų naujai. Duvas Respublikos prezidentas ir Seimo pirminkas p. Aleksandras Stulginskis paklaustas, kokis jo pažiūra ir Seimo rinkimų klausima, atsakė: "Atidedant rinkimus tolesniam laikui, tektų apsiliekti su mūsų Valstybės Konstitucija, o Konstitucijos kiekvienas lauzymas griauia pačius mūsų valstybės pamatus, kas savaime aišku, negali išeiti šalies sveikatai."

"Rinkimų visai nedaryti, reiktų statyti kryžius ant to viso, kas iki šiol buvo padaryta kiek viduje, tiek užsienioje, reiktų sugriauti visą valstybės kūrinį darba pradėtam Steigiamuosi Seimui iki šiam laikui. Jeigu jau Lietuva nepasitiki prieš anarchijos, tai bent ilgam laikui pakirstų pasitikėjimą valstybės pastovumu."

Toliau p. Stulginskis pasakė, kad kraštas nuvertėsis ir ekonomikai, nes nesant šalį pastovios tvarkos sunku laukti, kad susitvėtų litas ir kad turėtume pasitikėjimo užsienio kapitalo žvilgsniu.

Bet cenzūra neleidžia p. Stulginskio logikiems ir teisingiems pareiškimams pasirodyti.

Tos pačios cenzūros žirklės apkarė ir Finansu

Iš Visur.

POTVYNIS DIDINA NUKENTĖSIŲ SKAICIŲ.
 New Orleans. — Missisipi upės potvynis verdamasis pirmyn kiekvieną dieną tiksliai skaičiuojama daugina nukentėjusių skaičių. Praslausimai ties Buakie, Mansura, ir Bayou des Glaises apie 200,000 gyventojų pastatė į pavojų.

Daryt apkasus liko išaukšta iš Louisiana State Kaldjimo 600 kalinių, kurie pristatyti prie darbo be griežtos apsaugos.

Daugiausia valdies atstovai turi vargo su taip vadinamais Louisiana Arcadian farmomis, kurie potvynio apimtos vietose apie 90% visų gyvenotojų. Jų protėviai yra apsigyvenę tose vietose apie 200 metų atgal ir jie mažai kuo skiriasi nuo Prancūzijos gyvenojū. Betas kuris jų

PIRM.

"Garso" No. 18 atsiir kuopas prašant Ateitin pasistatyt namus Kaune. mejomė, kad tai bus sav kos kultūrinė Lietuva.

Ta praklaivą pirmiis svarbą sukoti Susiv. 75 Kartis su mokesčių siuntė mūsų nusimanymu doleri!

Reikiša, wananiečiai nro Raštinės kams nupirko kelis simtus. Ka j tai atsakys m profesionalai ir stambiai tjas sumanyma.

Turime progos pasirūpiti kultūrinimas rūpi. Ateitinai bile ko nuveikti ir aukštos kultūros atvai tikrai sujungtonis jiems talikon užbaigti savės. Pavyzdžiū mums taranuti Katalikų Gerb. kp. Valdybos R. K. A. narių-organarius paaukoti viena kitų norėtų pasidarbui. Pristuos aukos bus žvės, nebet iki šiol, bet abigaus be atidėjimo ir ta darbą trukdymnizacijai Kaune pažyminti, kol visame Susiv. skirus (pavienius) narius suveimas "trukdymnizacijai" gimtį gali iškelti tik. Eg. illeudamas kp. susirinkime, arba siurinkime, nymo adrsu.

Koopoms Finansinė Knygos.

Kiekvienai kuopai patartina įsigyti tam tikras Centro Valdybos parengtas finansines knygas. Jos sutaisyti sulgy Centro vedamųjų knygų ir jas vartojant galima išvengti daugelio klaidų arba joms įvykus veikinti atlikti. Knygos kainu kuopoms iki 100 narių \$2.00. Kuopos turinčios rūs 100 narių gali daprkti delei i

Agricultus žingnis. Partitūras ir kitoms draugystėms sekti jų pavyzli.

P. Mulevičius, Centro Rašt.

Sparnams žinotina. Organo administracijai reikalaujant, S. L. R. K. A. Knygynus liko perneštas į Brooklyn, N. Y. Tadgi nuo šiol knygu rikalais riekės kreiptis prie Centro Raštiniuko.

Kun. Stručkus, Knygyn.

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Lithuanian Weekly "GARSAS"

Published every Thursday by Lithuanian Roman Catholic Alliance of America P. Mulevicius, Secretary and Business Manager, Julius B. Kaspaas, Editor.

Yearly Subscription rates: In United States ..... \$1.50 To Foreign Countries ..... \$2.00 Advertising rates as application.

"Garsas" 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LSEVIKAI REIKIA JJA NUOSAVYBES KORPORAVIMO

šikino klasių privilegijaa.

...kad visos palitėgos pakreipti buvo padarytos, paliecia apie pralaimėjus R. K. sąjūdiu, bet pats turi būti pavesi nei konferencij Japonija turi bu tuojama.

True translation: Publisher of Brooklyn, week 26, 1917, as required by the Act of October 3, 1917.

APLEIS R. 18 Kopenhaga šama, jei Rusija ryšas apie atsiki lijanu ministri de partikalais su ty, pasireimiant j paranda.

True translation: Publisher of Brooklyn, week 26, 1917, as required by the Act of October 3, 1917.

PRASALINO RIUS

Paremia bolš Antroviu. ruo

class matter May 21, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

KETVERGAS, 2 d. RUGPIUCIO (AUGUST), 1917. Single copy 5c. Vol. - Metai I

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of August 24, 1912. KETVIRTADIENIS.

uės, draugai ir visomėnė apie ty narių likim žinoti.

Redakcija.

SAKO PRANCUZAI UZ KARIAVIMU NORI.

Naujasai Vokietijos kancleris, dr. Georg Michaelis, susauktis laikračių reporteriams štai kokius dalykus atpasakojo.

Lloyd George, Anglijos premiero, paskutines prakalbos parodė, kad Anglija nenori taikos, sutartimis užtvirtintos, bet po karės nori Vokietiją paverkti. To patvirtinimui galima paimti Sir E. Carson, Anglijos kabineto narį, kuris išsitarė, kad su Vokietija tik tuomet tarabyba galima bus užvesti, kuomet vokiečių armijos už Rheino pasitrauks. Taippat Bonar Law, kitas žymus Anglijos valdininkas, parlamente apreiškęs, kad jei Vokietija apie taiką kalbėti nori, pirma turi užkariautas

Photo by American Press Association. I vietą išvaikavusiojo ir Prancūzija gen. Pershing, pietinio departamente komandieriaus, tapo nukisrus anaralia James Decker. Ji šis sut nesibaiba.

kareivius - vyrus, kurie buvo bepradeda bėgti. Ie abejojėms, moteryn - kareivių heroizmas nulėmė mūsų rusų naujai.

Mergaičių suimtieji nelaisvėn vokiečiai begalio stebėjosi ir spaudėsi, kuomet jie sužinojo lyti kareivių, kurie jų pozicijas užtakavo ir paveržė.

RUSU IR RUMUNU PASISEKIMAL.

Tautony spaudžiamoms rusų armijoms Galicijoje, į pagelbį stoji rumunai. Is Rumunųjy esančių rusų nemėnka pasipirti gavy, pradėjo ataka 18 mylių frontu. A-taka buvo pasekminga. Vokietijų apsigyvenimo linijos tapo sutrukdintos ir pirmose mūsų dienose rumunai su rusais pasivarė 9 mylias pirmyn. Sumta suvirė 31000 nelaisvū, atimta į 80 karnuolini ir kitokios karinės medžiagos. Vėlesnieji pranešimai ro

VOKIECIAI NEMORI PALEISTI BELGIJOS.

Vokietijos spauda daug vietos pašvenčia išparodėjimams, kad Vokietija negali iš savo rankų paleisti Belgijos. Jie tvirtina, jei jie atsisadės Belgijos, tojpaqlikus antekme. Tad saugumo delei Vokietijai reikalinga Belgiją pasilaikyti.

PALIUSUOJA LENKUS.

Lenkams, kurie kovojo prieš rusus lenkų legijomėse ir tapo rusų nelaisvėn suimti, Rusijos valdžia suteikė pilną amnestiją ir nebus dau giau laikomi, kaipio maistinkai, nors butų rusų pavaldiniais. Prusy ir Austrių suimtieji lenkai nebus toliau persekiojami, bet bus laikomi lygiai su kitų viešpatijū savininkais, kurios nfr Rusijos priešininkomis. Jie

PRAŠO AMERIKOS KARIUMENES.

Rusijos komisija į Suvalstijas, dabar San Francisco apsilankiusi, ten reikiše norą, kad Suvalstijos Rusijon nusistytų ben 100,000 kariuomenės. Tuomomė išreikiše generola M. Jaukovič. Jis tvirtinai Ameriką Rusijon tiek kariuomenės nusistytį, ji butų kaipio branduolis, apie kurį susidarytų visas rusų kariuomenės milijonas. Tokiję vokiečiai bemaunant pojusty ir karė greitiau užbarta butų.

DAUGIAU SUV. VALSTIJU KARIUMENES EUROPON.

Pereitą savaitę Prancūzijoje buvo išsodinta daugiau Ameriko kariuomenė. Kaip pirmoji, taip ir antroji kelionė Prancūzijon pavykė ir buvo laimingai atlikta. Ji

NAUJOJO LRKSA NAM Sekmad

NAUJOSE PATALPOSE ĮSIKURUS

Persikraustymas iš senojo namo į naujį pilnai užbaigtas. Kiek ilgiau užsitęse spausťes mašinų ir kitų reikmenų perkėlimas ir sutvarkymas. Prisieđo dar ir nenumatytų kliūčių sutrukdžiusių greitesn organo "Garso" pasirodyma, būtent darbininkų sirgimai.

Įsikurus naujose patalpose, prašome mūsų mielus bendradarbius vėl stoti mums į talką savo raštais, korespondencijomis, žiniomis, taipgi skelbimais.

LIETUVOJE MIRĖ VYSKUPAS KAZIMIERAS PALTAROKAS

Moskvoje ir Vilniaus radijas pranešė, kad penktadienį, sausio 3, apie 5 v. p. p. Vilniuje mirė Panevėžio vyskupas ir Vilniaus vyskupijos valdytojas Kazimieras Paltarokas.

GAŖSAS

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
Official Organ Published Weekly
Except July and August
71-73 So. Washington Street - P. O. Box 327
Wilkes-Barre, Pa. 18703 - Tel. 822-8317

GAŖSAS

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
Official Organ Published Weekly
Except July and August
Tel. 827-1331
341 Highland Blvd., Basking Ridge, N.J. 07007

Nr. 5

GEGUŽES - MAY, 1977

VOL. 60

"GAŖSUI" ŠEŠIASDEŠIMT METŲ 1917-1977

KAM REIKALINGI NAUJŲ NARIŲ VAJAI

Patarimai įsirašant į Centrinę
(paskirų narių) 222 kuopą

Įėjimo naujų narių vajai pravedami tuo
išlaikyt narystę.
inoma, narystė mašina natūralios ir nelai-
jų mirtys, išmokejimai pribrendusių taupymo
(nt) apdraudų, dėl svarbių prietaisų pasi-
smokėjimų grynais (Cash surrender), apmo-
up) ir pradžioje termino (Extended Term)
Tokius pasirinkimus nariai daro išties

GERBIAMI IR BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS VIEŠPATYJE IR ŠV. MARIJOJE

Visame gegužės mėnesio grotyje turbūt gražiausias
dalykas yra Šv. Marijos garbinimo tradicijos. Ar prisim-
insime laikus Lietuvoje, ar tremtyje, ar laisvo pasau-
lio įvairiose kraštuose, vargiai ką rasime širdiai ma-
lonesnio, kaip tradicijos mūsų kartu praleistas valandas
Šv. Marijos garbei. Kad mūsų tautos dvasioje yra labai
vertingų savybių, tai jų išvystymui, subrendimui
tikrai ne antroji vieta skirtinga mūsų žmonių pamaldumui
į Šv. Mariją.

Su širdgėla stebime, kiek mūsų laikais pasaulyje
yra nelaimingo jaunimo. Nelaimingo ne iš savo kaltės, o
kad augdami negavo savo dvasios, be ko žmogaus gyve-
nimas negali būti pilnas ir laimingas. Koks didesnis
ir gražesnis galėtų būti troškimas ir linkėjimas už tą,
kad mūsų jaunimas augtų šviesus, doras ir laimingas.
Ir kas galėtų surasti geresnį patarimą jaunimui, kaip
tapti sąmoningais Šv. Marijos šekėjais ir garbintojais.

Mūsų tautos kova ir likimas tevyneje, sverto lietu-
vių dvasia ir išsilavinimas, reikalauja ir reikalingi giliaus
tikėjimo ir bendravimo su Dievu. Gegužės 13-ji mūsų
lietuviams lieka ypatinga diena: tą dieną yra pasirašytas
aktas pavadantis Lietuvį tauti Šv. Marijos Nekalčiausios
Širdies globai. Atzimekime šią dieną ir šiais me-
tais kokia nors auka ir karšta malda už savo tautą.

SUKAKTIES PROGA

Nors šėšiasdešimt metų sukaktis nėra tokia "popu-
liari", kaip sidabrinė, aukštinė, deimantinė ir kitos reiki-
mingos sukaktys, vis dėlto ir 60-ties metų yra atzme-
tina sukaktis. Ypač lietuviško laikraščio toks nuetas
kelias yra reikšmingas įvykis ir vertas atzymėjimo.

JAV-tybėse daug lietuviškų laikraščių gimė, bet
nedaugelis iš jų sulaukė ilgesnio amžiaus ir sukaktių.
"Garsas" pradėjo gyvenimą 1917 metais gegužės
17, kai Susivienijimo narių skaičius buvo tiek pakilęs,
kad nei vadovybė nei nariai nenorėjo toliau būti
kampininkais glaudžiantis prie kitų laikraščių.

Iki pirmojo pasaulinio karo, ypač katalikų spaudai
buvo silpnoka — prieš eilę kitų srovių — liberalų, lais-
vamanių, socialistų ir radikalų laikraščių stovėjo tik sa-
vaimatis "Draugas" ir rečiau išleidžiama "Zvaigždė".
Katalikišką spaudą gerokai išjudino prieš pat pirmaj
pasaulinį karą atvykęs kunigas Fabijonas Kemėšis, kur-
su A. Smetona Vilniuje redagavo "Vilų" ir turėjo
žurnalistinį patyrimą, be to jis buvo žymus visuome
nininkas, gabus organizatorius ir propagandistas. Kur
laiką redagavo Chicagoje savaitrašį "Draugas" ir gero
laiką pakėlęs jo įtaką visuomenėje, jis nuvykęs į Bos-
toną prisidėjo prie Liet. Katalikų Darbinių Sąjungos
sustiprinimo, laikraščio "Darbininko" įsteigimo ir keli
metus buvo vyriausiuoju redaktoriumi. Sustiprėjus Vy-

iešuvijų R. Katalikų Amerikoje.

ETVERGAS, 24 d. GEGUŽIO (MAY), 1917 m.

Single copy 5c.

20-ties Metų Sukakties Proga, Sveikiname Jo Ikūrėjus, Buvusius Redaktorius,
Bendradarbius, Korespondentus, Rėmėjus ir Skaitytojus! — Redakcija.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Weekly
By Avenue, Basking Ridge, N. Y. 07007
Tel. 827-1331
Vol. 60

7-1967

visuomenei
parodė, kad jam rūpėjo ir rūpi
visų mūsų lietuviškųjų organų
sąsųjų reakcijos ugdymas, vi-
ra mūsų tautiniai ir visuomeniniai
reikalai.
"Garsas" — LKS dovana
Minėdami "Garsas" aukštinį
jubilių, dideliu pasitenkinimu
galime konstatuoti, kad jis lie-
tuvių visuomenės labai daug or-
davo. Visuomenė jam dėlio ujo-
turtų būti dėkinga. Gal dar la-
biau turėtų būti dėkinga Lietu-
vių Katalikų Susivienijimui, ku-
gria ji leido per penkisdešimt
metų išlaikyti savo išdėmą, išra-
net iš savo narių nepasidama gius

GAŖSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. Speth St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 19.

KETVIRTADIENIS, GEGUŽES-MAY 13, 1937

VOL.-METAI XXI

SUKILĖLIAI PRIE BILBAO MIESTO VARTŲ

Gegužės 5-tą prie Terueli įvyko
dideli susirėmimai. Raudonieji
amud sukilėlius dvidešimt vy-
lių argai, bet sa jų pergalė an-
tjo virš tūkstantio karavių.

Gegužės 7-tą sukilėliai orlavio
ir artierijos įėjomus smarkiai
bombardavo pastoties raudonų
jų linijas ginant sa Bilbao mie-
ta. Mė Solube sukūtomose, ku-
rios randaš tik 11 mylių nuo Bil-

ZUVO ŠEŠI MOKINIAI

Chatthachoochee, Fla. — Gegu-
žės 5-tą 35 mokiniai grifo iš savo
konvencijos įvykusios Marianna
mieste.
Netoli Chatthachoochee jų busas
susitrenkė su trauku. Šeši moki-
niai žuvo vietoje, dšimt: Francis
Sheppard, 16 m., Edwin Walker,

BAISI "HINDENBURG" KATASTROFA

ZUVO 35 ŽMONES, VIRŠ 50 SUZEISTŲ

LIET. R. K. SI
IR DARBINI
REIKALŲ

PIRMOS APK
SUVAZIAVIU

Įvyks gegužės 23 d.
prijos svetainė, W. F.
Coaldale, Pa.
Visos kuopos prapom
antovos, nes yra žvėr
aparatams. Išvaizavim
paimita, tad turime
ruošti, kad išvaizavim
mingas.
Po susirinkimo 126
gia Susumo 50 metų g
laktes mėsijimas. Žv
pildys garšiji Wyom
juokdarai-dėmėdžiai.
kalbėtoj. Tad vis d
rešite progos dalyvu
kuopos rengiamoj pra
A. Lėkšauskas, a
J. A. Lėkšauskas

N. Y. IR N. J. APS
SUVAZIAVIU

GAŖSAS

No. 4 April, 1990 Vol. 73

Lithuania votes to sever ties with USSR

Moscow has yet to sanction the move

Bush Urges Gorbachev to Avoid A Military Assault in Lithuania

Gorbachev: the one and only Lithuanians must disarm

SVEIKINAME ATSIKŪRUSIA NEPRIKLAIMSOMA LIETUVĄ

DARBININKAS

The Times Leader

Soviets rumble into Lithuanian capital

Upheaval in the East: War of Nerves Grips Lithuania

The New York Times

Sovietų Kongresas atmetė Lietuvos sprendimą

„Fėlietal nužudė 200,000 lietuvių, bolševizmas dukart daugiau“

Landbergis: Lithuania a United Country

SUNDAY INDEPENDENT

Landbergis: Lithuania Like 'Occupied Country'

DRAUGAS

Official publication of the Lithuanian Catholic Alliance

GAŖSAS

March, 1990 Vol. 73

Lithuanians Vote To End Communist Control

GAŖSAS

No. 8 October 1991 Vol. 74

FREE AT LAST!

US Extends Recognition to Baltics

"When history is written, nobody is going to remember that we took 48 hours more than Ireland or whoever it is. But what's going to be remembered is what happens, how does it work out. And that's what we're interested in, in seeing the Baltic states quickly get their independence and the freedom that they've long aspired to."

and Estonia. "This morning I talked with the president of Estonia, and of Latvia, as I did to Mr. Landsbergis of Lithuania a couple of days ago to tell him of this official position now being taken by the US of America," Bush said. President Landsbergis was on a one-day trip to Budapest and was unavailable for comment. The New York Times reported Lithuanian journalists speculated his absence was a signal of displeasure with American policy. However, before departing

Soviets Recognize Baltic Independence

Lithuania was finally freed from Soviet domination on Friday, September 6, 1991. The Soviet Union recognized the independence of Lithuania, Latvia and Estonia, marking the end to 70 years of communist domination. Little remains of the marks of communism as still another change is made. Lawmakers of the Russian republic voted to restore the old name of St. Petersburg to the nation's largest city, presently called Leningrad and named after the Soviet founder, Vladimir Lenin.

The End of the Soviet Union

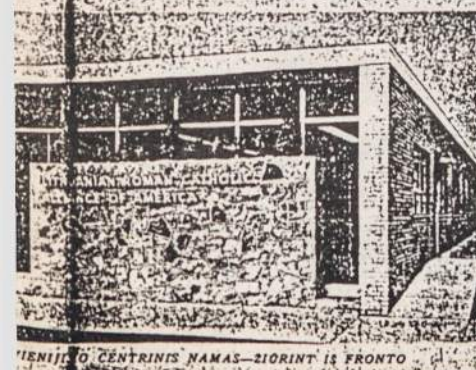
"Today literally was the end of the Soviet Union," said Legisla- and a defense alliance. The three Baltic states plus the

DEDIKACINĖS IŠKILMĖS

ieni, Sausio 19, 1958

IS KUNIGŲ SUSIRINKIMO

ALRK Kunigų Vienybės Bos-
tono ir Harlardo apylinkių
gausius susirinkimas įvyko Mari-
janopolį lapkričio mėn. 26 die-
na. Dalyvavo per 30 lietuvių ku-
nigų.
Atlikę šventąją Valandą, iš-
klause platus prel. J. Balckūno
pranešimo, aptarė jubiliejinį
100 metų nuo šv. Kazimiero mir-
ties, 350 metų nuo šv. P. Mari-
jos apšviestumo šiluvų ir 40
metų nuo Lietuvos Nepriklausom-
ybės paskelbimo sukaktių mi-
nėjimą.
Nutarė 1958 metų rugpjūčio 7
dieną Marijanopolį surengti iš-
silinimą šv. Panciais Marijos
arbei Kongresą. Šiam Kongre-
sui ruošti išrinktas komitetas iš:
pirm. prel. Pr. Juro, vicepirm.
kun. B. Gauronko, sekret. kun.
J. Steponaičio, reikalių vedėjo
kun. Juoso Dambrausko, M.I.C.

ŠEŠIŲ CENTRINIS NAMAS—21ORINTIŠ FRONTO

Išėivijos lietuvių IX tautinių šokių šventės rengimo komitetas su svečiais. I eilėje sėdi iš d.: sekr. Jūratė Budrienė, pirm. dr. Petras Kisielius, vicepirm. Birutė Jasaitienė, JAV LB k.v.

pirm. Vytautas Maciūnas, Kanados LB k. v. vicepirm. Dalia Viskantienė, vicepirm. Vytautas Bireta, šokėjų registracijos vedėja Dalia Dundzilienė. Nuotr. Jono Kuprio

IX-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

— Šokių kūryba — Lietuva širdy — yra išėivijos lietuvių tautinių šokių IX-osios šventės šūkis. Visi kviečiami šioje šventėje dalyvauti ir atšvęsti Lietuvos laisvės atgavimą ir pripažinimą.

— IX-toji išėivijos lietuvių tautinių šokių šventė, kurią rengia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, bus liepos 5 d. Rosemont Horizon stadione, netoli Chicagos.

— Dr. Petras Kisielius yra IX-tosios tautinių šokių šventės organizacinio komiteto pirmininkas. Į komitetą taip pat įeina vicepirmininkė Birutė Jasaitienė, sekretorė Jūratė Budrienė, išdėininkas Kostas Dočkus ir daugiau negu 30 įvairių komisijų pirmininkų. Šokių šventė bus liepos 5 d. prie Chicagos.

— Dalia Dzikienė, Hartfordo "Berželio" šokių grupės mokytoja ir Tautinių Šokių Instituto pirmininkė, yra IX-osios lietuvių tautinių šokių šventės meno vadovė. Ji rūpinasi, kad visi šokėjai, kurių bus 2000 su vi-ršum, galėtų gerai pasirodyti.

— Muz. Darius Polikaitis yra tautinių šokių šventės muzikos vadovas. Jis rūpinasi šventės orkestru ir muzikine palyda, o taip pat bendradarbiauja su Jonu Beržanskiu, kuris tvarkys garso sistemą. Tautinių šokių šventė įvyks Rosemont stadione liepos 5 d.

Linas Norušis vadovauja naktvynių komisijai. Šventėje dalyvaus per 2000 šokėjų iš JAV, Kanados, Pietų Amerikos ir Lietuvos. Ji įvyks liepos 5 d. Rosemont Horizon.

— Petras Petrutis, "Margaručio" radijo laidų vedėjas, yra šventės rengimo komiteto narys. Jis rūpinasi, kad šventės informacija būtų skelbiama per visas radijo laidas JAV ir Kanadoje.

— IX-tosios išėivijos lietuvių tautinių šokių šventės būstinė veikia antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 11 val. ryto iki 2 val. popiet. Būstinės adresas: 2713 W. 71st St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-0197. Ten galima gauti reikalingos informacijos.

— Vaclovas Momkus pakvies-tas į šventės rengimo komitetą dr. Antano Razmo pavaduotoju lėšų telkimui. Lietuvių visuomenėi Momkus pažįstamas ne tik kaip solistas, bet ir kaip daugelio organizacijų gabus ir energingas veikėjas.

— Į IX-tąją tautinių šokių šventę atvyks šokių ansambliai iš JAV, Kanados, Argentinos, Brazilijos, Vokietijos, Australijos ir Lietuvos. Tautinių šokių šventė įvyks liepos 5 d. Rosemont Horizon stadione, netoli Chicagos. Pradžia 2 val. popiet.

— IX-toje tautinių šokių šventėje dalyvauti jau užsiregistravo 52 tautinių šokių vienetai. Šioje šventėje dalyvaus: vaikų 22 grupės, jaunių 18 grupių, studentų 34 grupės ir veteranų 32 grupės.

— "Žiburys", naujai įsikūręs orkestras, vadovaujamas Sauliaus Gylio, gros per jaunimo susipažinimo vakarą, šokių šventės išvakarėse, liepos 4 d., šeštadienį, Jaunimo Centre. Susipažinimo vakaro komisijos pirmininku yra Jonas Činkus.

— Linas Norušis, tautinių šokių šventės naktvynių komisijos pirmininkas, yra užsakęs Rosemont Horizon apylinkėse viešbučius naktvynėm.

— Danutė Bindokienė yra šventės leidinio redaktorė. Visos grupės prašomos nedelsiant parengti leidiniui reikalingas nuotraukas su dalyvių vardais ir pavardėmis ir grupės aprašymu.

— Adv. Saulius Kuprys yra teisinis patarėjas šventės rengimo komitete. Jis rūpinasi legalių reikalų tvarkymu.

— Jūratė Jasaitytė-Budrienė rūpestingai atlieka šventės rengimo komiteto sekretorės pareigas. Ji daug laiko praleidžia šventės būstinėje, 2713 West 71st St., Chicago, IL 60729, tel. 312 436-0197, FAX 312 436-6909. Šventės reikalais reikia kreiptis į būstinę.

— Bronius Juodelis vadovauja šventės spaudos komisijai, kurioje yra: Vladas Būtėnas, Jurgis Janušaitis, Antanas Juodvalkis, Rita Likanderytė ir Edvardas Šulaitis.

LIETUVA PIRMAKART MINI ŽEMĖS DIENĄ

— Iškilnės Vilniuje sutapo su įvykiais Jungtinėse Tautose New Yorke —

Kovo 20 d., kai Šiaurinėje hemisferoje prasidėjo pirmoji pavasario diena, Vilniuje prie Parlamento rūmų iškilo Žemės vėliava. Ir kai New Yorke, Jungtinių Tautų sode aidėjo Taikos Varpo dūžiai šintu koplytėlėje, Vilniuje ir visoje Lietuvoje skambėjo bažnyčių varpai, skelbdami Pavasario ir Žemės Dienos minėjimo pradžią.

Taip iškilnės Jungtinėse Tautose sutapo su iškilnėmis Vilniuje. Tačiau Jungtinės Tautos Žemės Dieną minėjo dvidešimt trečią kartą, o Lietuva — pirmą. Pirmą kartą Žemės Dieną minėjo ir Latvija bei Estija.

Iškilnių metu prie Taikos Varpo Lietuvos ambasadorius Anicetas Simutis perskaitė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio proklamaciją dėl Žemės Dienos minėjimo Lietuvoje ir keliais medinės šerdies dūžiais palietė Varpą. Varpu skambino ir Latvijos bei Estijos ambasadoriai.

(Šis Varpas prieš porą dešimčių metų buvo nuliedintas iš mokyklinio amžiaus vaikų visame pasaulyje surinktų monetų — jame yra ir Šv. Tėvo Pijaus XII padovanotas Marijos medalikėlis. Japonijos organizacija remti Jungtinėms Tautoms jį padovanojo Jungtinėms Tautoms kartu su šintu koplytėle. Dabar prie to Varpo dažnai vyksta įvairios iškilnės. Anot japoniško padavimo, varpo garsui nuaidėjus, pradingsta visos blogybės.)

Lietuvoje Žemės Dienos minėjimo proga Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas Vilniuje kovo 13 d. išleido nutarimą, kuriame sakoma, kad "Prezidiumas, pritardamas Žemės Dienos steigėjo Johno Connellio iniciatyvai, kurią remia ir Jungtinės Tautos, siekiančios gelbėti Motiną Gamtą, nutaria:

1. Lietuva nuo 1992 m. kovo 20 d. oficialiai minės Žemės Dieną,
2. Iškelti 1992 m. kovo 22 d. prie Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmų Žemės vėliavą,
3. Rekomenduoti Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos

departamentui, organizacijoms, įmonėms, visuomeniniams judėjimams nuo 1992 m. kovo 20 d. rengti Žemės Dienos akcijas, kurios skatintų žmonių ir gamtos darną, pagarbą ir meilę savo Tėvynės žemei.

Tuoju pat, iškėlus Žemės vėliavą prie Lietuvos parlamento, ten įvyko Lietuvos žaliųjų draugijos mitingas, kuriame kalbėjusieji pabrėžė Lietuvos žmonių įsipareigojimus gamtos apsaugos srityje.

Vakare Lietuvos TV rodė New Yorke pagamintą video juostą ryšium su Žemės Dienos minėjimu, o protarpiais apie gamtos apsaugos reikalą kalbėjo AT pirmininkas Landsbergis ir gamtos apsaugos departamento vadovai.

Tuo tarpu Jungtinėse Tautose, kur Žemės Dienos minėjimą sponsoravo UNESCO, JT Erdvės Tyrimo skyrius ir Earth Society Foundation, prie Taikos Varpo įvyko dar kitos iškilnės, įvyko vėliau simpoziumas — Dago Hammarskjöldo bibliotekos auditorijoje ir vakare — koncertas Generalinės Asamblėjos salėje.

Simpoziumo tema buvo išorinės erdvės veiklos įtaka Žemei.

Ryšium su tuo, kad 1992-ieji Jungtinių Tautų yra paskelbti "Erdvės metais", simpoziume dalyvavusieji įvairūs ekspertai atkreipė dėmesį į tai, kokią naudą žmonijai gali duoti erdvė komunikacijos srityje, mineralinių resursų paieškose, aplinkos ir oro stebėjime.

Simpoziumo metu įteiktas žymuo Harvard universiteto mokslininkui dr. James Anderson už

jo nuopelnus ozono tyrimuose, jam atkreipus dėmesį į pavojingą ozono stovį.

Pirmoji Žemės Diena buvo paskelbta 1969 m. San Francisco mieste, tenai vykstant UNESCO konferencijai, o pirmasis minėjimas įvyko 1970 m. kovo 20 d. Netrukus Gen. Sekretorius U Thant pasirašė proklamaciją, kad Žemės Diena būtų minima kaip tik pirmą pavasario dieną, kai suvienodėja dienos ir nakties ilgis, ir Šiaurinėje hemisferoje prasideda pavasaris, o Pietinėje hemisferoje — ruduo.

LIETUVA NUOŠIRDŽIAI RUOŠIASI DARIAUS IR GIRĖNO MINĖJIMUI

Ryšium su artėjančia Dariaus ir Girėno skrydžio ir tragiško žuvimo 60 metų sukaktimi 1993 metais, Lietuvoje jau pradėta ruošti jos paminėjimui.

Karo muziejuje, kuriame lig šiol buvo saugomi Lituanicos likučiai ir lakūnų asmeniškai daiktai — jų drabužiai, kepurės, batai, kaklaraiščiai, dabar vyksta pagrindinis remontas. Bus atitinkamai pertvarkyta ir pati Dariaus ir Girėno ekspozicija.

Tvarkomos ir lakūnų sodybos jų tėviškėse. Girėno sodyba jau sutvarkyta. Sutvarkytas ir Da-

riaus gimtasis namas, belieka baigti vidaus įrengimus.

Pajudėjo ir lakūnų paminklo reikalai. Galutinai patvirtinta vieta Kauno Ažuolyne — prie stadiono. Ruošiamas projektas pagal B. Pundziaus škicus.

Prienų aviacijos gamykloje projektuojamas specialus lėktuvas, panašus į Lituanicą. Jis turėtų būti baigtas ligi 1993 m., kai bus minima sukaktis. Lėktuvas pakiltų Kaune ir atskristų į New Yorką, paskui sugrįžtų į Kauną.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirm. Vytautas Landsbergis, krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius, AT vicepirm. Kazys Motieka ir kiti pareigūnai apžiūri Lietuvos kariuomenės rikiuotę prie parlamento rūmų 1992 m. kovo 11 d. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Vaizdas iš istorinio įvykio Lietuvos Bažnyčios gyvenime — Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis, lydimas Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko kardinolo Vincento Sladkevičiaus (kairėje) ir Olandijos kardinolo Adrianus Simonis (dešinėje), kovo 3 d. žengia į arkikatedrą, kurioje užėmė ganytojo sostą. Per ingresso iškilmes jis tikintiesiems pareiškė: "Šiandien aš ateinu pas jus su vieninteliu noru ištikimai tarnauti Dievui ir Bažnyčiai, tikinčiųjų bendrijai". Šiuo metu jis susipažįsta su Lietuvos Bažnyčios padėtimi, susitikinėja su vyskupais, kunigais, vienuolių atstovais ir pasauliečiais. Nuotr. "Lietuvos aidas"

KONKRETI PAGALBA LIETUVAI — TAIKOS KORPUSAS

1961 m. prezidento J. F. Kennedy iniciatyva įkurtasis JAV Taikos korpusas šią vasarą į Baltijos valstybes planuoja pasiųsti apie šešiasdešimt savanorių. Baltijos kraštų vyriausybėms formaliai pareiškus norą gauti Taikos korpuso pagalbą, šį pavasarį bus pradėta vykdyti savanorių atranka. Nors šiuo metu Baltijos valstybės nėra pareiškusios, kokios rūšies specialistų jos norėtų gauti, neoficialiomis žiniomis, bus prašoma pagalbos anglų kalbos dėstyto, gamtos apsaugos, smulkaus verslo administracijos ir informacijos perteikimo srityse.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, kurios veiklos uždaviniai apima konkrečios paramos Lietuvai organizavimą, išsivijęs lietuvių visuomenės žiniai pasistengė surinkti žinias apie Taikos korpuso įstojimo galimybes. Tikimasi, kad mūsų tarpe atsiras kandidatų, norinčių kelis metus talkinti laisvam gyvenimui beprisikeliančioje Lietuvoje.

Taikos korpuse tarnauti priimami asmenys, esantys ne mažiau 18 metų amžiaus, geros sveikatos, JAV piliečiai. Jei vedę, korpuse privalo tarnauti ir antroji pusė — vyras ar žmona. Vyresniems asmenims amžiaus ribos nėra. Ir dabar Taikos korpuse esančių 6000 savanorių, dirbančių 68 kraštuose, 500 asmenų yra daugiau kaip 50 metų amžiaus.

Kandidatai į Taikos korpusą turi teisę pasirinkti valstybę ar valstybes, kuriose norėtų dirbti. Vykti į nenorimus kraštus neverčiama. Į Taikos korpusą priimtieji kandidatai JAV-se atlieka trijų mėnesių intensyvių apmokymą. Jo metu savanoris supažindinamas su būsimos tarnybos reikalavimais, krašto kultūra, papročiais, pramokoma krašto kalbos. Krašto kalbos mokėjimas sutvirtina galimybę dirbti norimam krašte, pavyzdžiui, Lietuvoje, tačiau nėra būtinas. Užjūrio tarnybos metu savanoris gauna mėnesinį atlygi-

nimą, butui, maistui, kelionės ir gydymo išlaidoms. Šalia to, už kiekvieną Taikos korpuse išdirbtą mėnesį \$200 suma išmokama tarnybą užbaigus. Korpusas apmoka kelionės išlaidas į kandidato apmokymo vietą JAV-se, į užjūrio kraštą, o taip pat grįžimą namo, tarnybą užbaigus. Rimto reikalo šeimoje atveju apmokamos kelionės išlaidos parvykti namo. Užjūrio tarnybos laikas yra dveji metai.

Taikos korpuso įstojimą skatina įvairios valdžios teikiamos lengvatos. Savanoriams už dalies dovanojama valdžios suteiktos aukštojo mokslo stipendijos paskolos formoje (Parkins paskolos), leidžiama atidėti valdžios teiktų paskolų grąžinimą, duodami akademiniai kreditai už darbą Taikos korpuse, o taip pat ir mokslo stipendijos daugiau kaip penkiasdešimtyje mokslo institucijų. Norintiesiems dirbti JAV federalinei valdžiai teikiama samdomo pirmenybė.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba skatina tautiečius jungtis į Taikos korpusą ir savo tarnybą konkrečiai padėti Lietuvai. Platesnių informacijų galima gauti,

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

— Lietuvos Respubliką iki kovo 11 d. pripažino 102 valstybės. Su 46 iš jų užmegzti diplomatiniai santykiai. Vilniuje akredituotas 21 kitų šalių diplomatas, atidaryta 13 ambasadų. Lietuva kitose šalyse atidarė 15 ambasadų. Prieš karą Lietuva savo ambasadas turėjo 21 šalyje.

— Petras Valiukas, Lietuvos vidaus reikalų ministras, pareiškė, kad neramumus Vilniaus ir Alytaus kalėjimuose sausio mėnesį inspiravo grupė kalinių, kurie buvo pervežti į Lietuvą iš Rusijos kalėjimų. Prieš tuos kalinius atvežant į Lietuvą, pagal Valiuką, juos instruktavo saugumo darbuotojai, raginę kelti riaušes ir nepaisyti Lietuvos įstatymų. Asmenys, išprovokavę tas riaušes, Lietuvos saugumo organams jau yra žinomi.

— Kinijos ambasadorius Lietuvai įteikė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui savo įgaliojamo raštus. Lietuvoje bus įsteigta Kinijos prekybinė atstovybė ir kitokios tarpvalstybinės struktūros, kurios ugdytų tarpvalstybinį bendradarbiavimą.

— Vysk. Sigitas Tamkevičius pašventino būsimosios Rožančiaus Karalienės bažnyčios kertinį akmenį. Ši bažnyčia statoma Palemonė — tolimiausiame Kauno priemiestyje prie pat marių. Palemono bažnyčia bus pirmieji maldos namai, pastatyti po karo.

— Lietuva vasario mėn. pabaigoje įnešė \$350,000 į Europos rekonstrukcijos ir vystymosi banką. Tuo būdu Lietuva tapo tikrąja šio banko nare.

kreipiantis į JAV LB Krašto valdybos įstaigą, 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134, arba rašant tiesiogiai: Peace Corps, Washington, DC, 20526. Regioninės Taikos korpuso įstaigos veikia Bostone, Miami, Atlantoje, Chicagoje, Minneapolyje, Denveryje, Los Angeles, New Yorke, Philadelphijoje, Detrote, Kansas City, Dallas, Seattle ir San Francisco.

**JAV LB Visuomeninių
Reikalų Taryba**

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

Energijos ministras Leonas Ašmantas pranešė, kad apie 2000 metus Lietuva statysianti dar vieną atominę elektrinę, nes tuo metu bus reikalinga daugiau energijos, pereinant prie laisvosios rinkos sistemos. Reuterio korespondentui jis pasakė, kad dabar svarstoma kokią elektrinę statyti: ar atominę ar anglimi varomą. Šiuo metu Ignalinoje veikia atominė elektrinė, to paties tipo kaip Černobilio, kurioje sprogimas 1986 m. atnešė Ukrainai ir jos kaimynams baisių nelaimių.

— **Amerikiečių Taikos Korpuso** direktorė Elaine Chao patvirtino, kad 1992 metų pradžioje pirmieji Taikos Korpuso savanoriai bus pasiųsti į Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus. Tai bus pirmoji Taikos Korpuso savanorių misija Pabaltijyje. Ji nustatys, kuriose gyvenimo srityse Pabaltijo šalim būtų naudinga Korpuso pagalba. Amerikiečių Taikos Korpusas įsikūrė prezidento Kennedy laikais. Tai vyriausybinių organizacija, kurios nariai — savanoriai, padeda įgyvendinti įvairiuose pasaulio kraštuose ekonominės ir socialinės pažangos programas. 530 Taikos Korpuso savanorių dabar dirba Vidurio ir Rytų Europos šalyse.

— **Vilniaus universiteto** sociologijos laboratorijos duomenimis 13 procentų Lietuvos gyventojų save laiko kairiaisiais, 28 procentai — centristais, 27 procentai — dešiniaisiais. Maždaug trečdalis apklaustųjų neturi aiškių politinių pažiūrų.

— **Europos rekonstrukcijos** ir vystymosi banko valdytojų taryba vienbalsiai pritarė Lietuvos, Latvijos ir Estijos įsijungimui į šią tarptautinę finansinę instituciją. Tapusios banko narėmis, trys Pabaltijo valstybės galės įnešti savo indėlį į banko kapitalą, tuo pačiu pasinaudoti ir banko fondais. 1991 m. pavasarį įkurtas Europos rekonstrukcijos ir vystymosi bankas iš savo kapitalo finansuoja komunistinių režimų valdytų Vidurio ir Rytų Europos šalių ekonomines reformas, konkrečiai — laipsnišką perėjimą į rinkos ekonomiką.

— **Europos Tarybos vykdomasis organas** — ministrų komitetas pritarė trijų Pabaltijo valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos įsijungimui į šią tarptautinę instituciją ir pranešė, kad jos taps pilnateisėmis Europos Tarybos narėmis galbūt jau 1992 metų pavasarį. Pabaltijo valstybėms jau yra suteiktas Europos Tarybos „svečių“ statusas, pagal kurį pabaltiečiai atstovai be balsavimo teisės gali dalyvauti Tarybos parlamentinės asamblėjos darbuose.

— **Skuodo bažnyčios varpų** 100-metis paminėtas 1991 gruodžio 7 d., per Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę. (Kadangi gruodžio 8-oji buvo sekmadienis, šventė atkelta į šeštadienį.) Varpus Valdajaus mieste, Novgorodo gubernijoje, liedino parapijos ūkininkai: 1891 m. Kazimieras Dirkstys (pirmą varpą), 1893-1894 m. Motiejus Girdžiūnas ir Juozapas Paulauskas (antrą varpą), 1896 m. K. Dirkstys (trečiąjį, patį didžiausią, sveriantį 102 pūdus ir 35 svarus).

— **Artūras Paulauskas**, Lietuvos vyriausiasis prokuroras, spaudai duotame pasikalbėjime pažymėjo, jog teismo organų surinkti duomenys apie 1991 m. Sausio Tryliktosios žudynes Vil-

niuje aiškiai atskleidžia, kad į šiuos tragiškus įvykius buvo įsivėlę Sovietų Sąjungos kompartija, jos filialas Lietuvoje, sovietinio saugumo — KGB — organai, Sovietų vidaus reikalų ministerija ir kariuomenė. Sausio Tryliktosios tyrimai yra tęsiami.

— **Anykščiai** 1992 metais švęs savo 550 metų sukaktį. Jau įvyko pirmasis renginys — Anykštėnų šventė, kurioje dalyvavo daug vietinių gyventojų, o taip pat svečių ir iš kitų miestų.

— **Vilniaus universitete** atidarytas Tarptautinių santykių institutas, kuris rengs diplomatus, tarptautinės teisės, ekonomikos, žurnalistikos bei kitų sričių specialistus. Studentais bus priimami užsienio kalbas mokantys asmenys. Dėstytojais bus kviečiami specialistai iš užsienio.

— **Sudaryta vyriausybinių komisija** Lietuvos tarptautiniams ekonominiams ir prekybos ryšiams plėtoti: V. Aleškaitis (pirm.), L. Andrikiene, V. Bubnys, A. Giržadas, R. Grižas, K. Kabašinskas, A. Sekmokas, V. Šienota ir E. Žukauskas. Komisija nagrinės tarptautinių ekonominių ir prekybos ryšių plėtojimo klausimus ir pateiks pasiūlymus vyriausybei.

— **Visuomeninis fondas** „Baltijos žvaigždė“ pasiūlė Lietuvos Vyriausybei 1992 metais surengti bendrą Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekspediciją automobiliais aplink pasaulį. Ekspedicijos šūkis — „Trys Baltijos valstybės grįžta į pasaulinę bendriją“. Lietuvos vyriausybė iniciatyvai pritarė. Ekspedicijos organizaciniui komitetui vadovauja Kazimieras Motieka.

— **Kaune** 1991 metais įvyko 600 gyvenamųjų namų gaisrai. Tai sudarė apie 290,000 rublių nuostolių. Daugiausia gaisrų įvyko dėl netvarkingų elektros įrengimų (97) ir neatsargių rūkatorių (74). Dėl vaikų kaltės įvyko 59 gaisrai.

— **Kretingoje atidaryta** katalikiškoji merginų kolegija. Į ją priimamos vidurinių mokyklų absolventės. Po ketverių metų jos taps krikščioniškosios pedagogikos ir psichologijos bakalaurėmis, galės dirbti tikybos mokytojomis, katalikiškųjų mokyklų auklėtojomis, „Caritas“ veiklos organizatorėmis. Kolegijos auklėtinės studijuoja lietuvių etnokultūrą, mitologiją, folklorą, lietuvių literatūrą, istoriją, psichologiją, tikėjimo pagrindus, krikščioniškąją etiką, taip pat mokosi bent dviejų užsienio kalbų.

Lietuvos Respublikos vyriausybei solidarumo demonstracijos prie parlamento rūmų 1992 m. kovo 11 d. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Savaitinis laikraštis
"GARSAS"
 Leidžiamas
 Susivienijimo Lietuvių R. Kat.
 Amerikoje
 Išleis kas Ketvergus.
 Prenumeratos kainos:
 Lietuvams \$2.00
 užsi metų \$1.50
 Užsienyje \$3.00
 Apgarsninių kainos ant pa-
 alavimo.
 Adresas:
 "Garsas"
 55 Grand St., Brooklyn, N. Y.

GARSAS

Ogas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
 Published every Thursday by
 Lithuanian Roman Catholic
 Alliance of America
 Yearly Subscription rates:
 In United States \$2.00
 To Foreign Countries \$3.00
 Advertising rates on application.
 Julius B. Kaupas, editor.
 Nav. Strumskis, business mgr.
 Address:
 "Garsas"
 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

1 Second class matter pending at Brooklyn Post Office.

KETVERGAS, 17 d. GEGUŽIO (MAY), 1917 m.

Single copy 5c.

Vol. - Metai I.

Susivienijimo L. R.-K. A. 32-ras SEIMAS

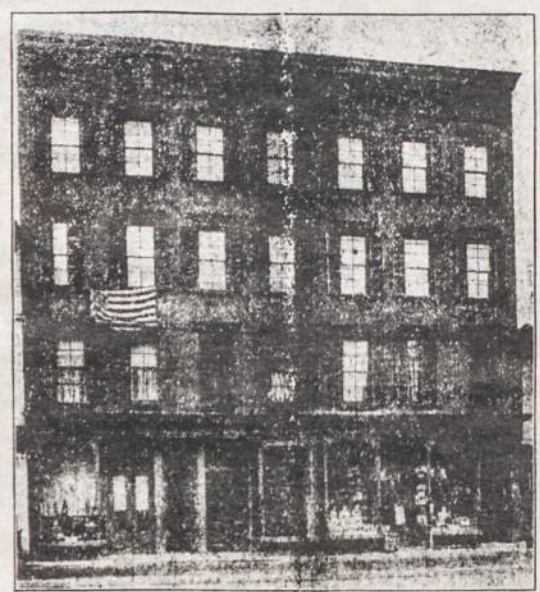
Seimas ivyks 18, 19, 20 ir 21 dienas birželio mėnesyje, Pittsburgh, Pa. Tuo laiku galima pirkti ekskursiniai tiketai, kurie yra pigesni; tad gerbiams atstovams kelionė pigiau atsieis. I lietuvių kolonijas atsižvelgiant Pittsburgh'as yra pačiame viduryje. Tad yra viltis, kad kuopos iš visuusių galės atstovus atsiusti, kaip iš rytų, taip ir vakarų.

Siuomi kviečiu visas gerb. kuopas rinkti atstovus į šį 32-ą Seimą, kur bus svarbiausieji Susiv. L. R. K. A. reikalai gvildinami.

Apie apsisojimo ir sesijų vietas bus vėliau pranešta.

JONAS JAROSEVIČIUS,

S. L. R. K. A. Prezidentas.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R. KAT. AMER. NAMAS, BROOKLYNE.

Pirmąją Vagą Bevarant.

Joks užmanymas nepralimas be vilčių. Kitais sakant, užmanymas ir vilts ranka rankon eina. Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje sumanė ir nuosavų organų laikraštį įsteigė ne vien reikalo vertimas; su nuosaviu organu jis ršo gerovės troškimus. Kokia vilti, kokius troškumus S. L. R. K. A. savo laikraštį inkuriant turėjo ir turi tas bus ir turi būti "Garso" redakcijos kelrodžiū, jos programą.

Redakcijai visupirma rūpės S. L. R. K. A. reikalai. Ji visuomet jiems suteiks pirmenybę. Nuo senai S-mo nariai troško tokio laikraščio, kuriame organizacijos reikalus liusiai svarstyti galėtų. Ivariams Susivienijimo reikalams aptarti "Garso" skiltys yra plačiai atdaros.

Esame ir veikiame Amerikos lietuvių tarpe, išvijoje, kuri yra lietuvių tautos dalis. Amerikos lietuvių ir visos tautos reikalai mus nerūpi negali. Ivarius klausimuose, paliejančiuose Amerikos ir aplamai lietuvių, "Garsas" ins bals, sulyg išgalės tuos klausimus stengdamasis išgvildinti, juos nušviesti.

Pasaulio gyvenimas, perverso es mus liečia kaip žmones, kaip tauta. Negalime tad apsiriboti grynai lietuvių klausimais. Nesyk prisieis plačiojo pasaulio nuotikius svarstyti, jų reikšmę ir prasnę stengiantis įžūrėti.

Laikraščio pakraipą saivali nuosato S. L. R. K. A. dvasia. Musų Su—mas yra katalikiška organizacija ir jos organas kitokiu būti negali. Ne vien platesniais pasaulijū, bet ir lietuvių tarpe yra Katalikų Bažnyčios priešai. Vieni iš jų yra atvirai, kiti veidmainingai įvairių obalsų skraistėmis dangstydamiesi siekia to paties tikslo, ką ir atvirai priešūriauti, to neatsiekiant,

nors tikėjimą žmonėse silpninti. Toditi juos nuo Katalikų Bažnyčios. Su tųjų Bažnyčios priešų pastangomis prisieis nekarta pakovoti, jų vyliugystes išparodant.

Tokis aplamuose ruožuose redakcijos programos, kuri, kiek išgalės ir pajėgos pavelys, ji stengsis pildyti. Bereikalinga priminti, kad visam užsibriežto darbo varymui redakcija laukia paramos iš visuomenės pušės, o ypatingai iš Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje narių ir priešlių. Redakcija tikisi pagalbos iš plunksnų valdančiųjų. Ji kviečia nuomones ivairiuose klausimuose viešai per "Garsą" išreikšti. Tikisi, kad korespondentai neskus žinučių, korespondencijū, iš kurių visuomenė geriausia gali atskirų kolonijū veikima-judėjima sekti. Iš tu, kurie savo raštais orie laikraščio prisidėti neišgalės, redakcija laukia bent prielankumo, gero žodžio.

J. S. L. R. K. A. narius kalbant, galima sakyti, kad visas Susivienijimas sudarys redakcijos staba. Raštai, patarimai, geros valios kritika visuomet bus pageidaujami, su padėka priimami. Organo srityje, nelyginant, sudarysime chorą. Dirigento rolė priklauso Susivienijimo ir Jūsų, gerbiameji, užmėmintam tarnui. Bus dedamas visos pastangos, kad tame chore būtų sutarimas, harmonija. Ne vietoj išsiokusis balsas, falšyva guida bus tramdomi, už ką iškalno atsiprašome.

Paprastame chore dirigentas yra virš nariū kritikos. Siame-gi atsitikime bus kaip tik atbulai. Klaidų paakiniimai, pagerinimu nurodymai yra pageidaujami. I kiekvieną rimtą patarimą bus domiai atsižvelgta.

Ant galo turū viltj, kad visi Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje nariai ir musų visuomenė

Anglai neatleidžia.

9 d. balandžio pradėje Arras mušj, anglai iki šiam laikui neatleidžia. Mušiai eina be paliovos. Nežiūrint atkaklaus vokiečių ginimosi ir pasistengimų atsigriebti, anglai, nors mažai, bet vis pirmyn varosi. Begalinis susisipirmas ir nuolatiniai mušiai eina už Bullecourt kaimą, esantį garsioje Hinderburgo apsiginimo linijoj. Kelius jau sykius anglai buvo šj kaimą užvalde, bet vokiečių desperatiškos atakos įstengdavo juos iš ten išmušti. Tokie pat žiaurus mušiai seka ir už miestelį Fresnoy, iš rankų i rankas pereinantį.

Anglai turi daugiau kanuolių, anunicijos, tad povali vokiečius atgal stumti pajėgia.

Prancuzai nesnaudžia

Anglams taip pašėlusiai vokiečius atakuojant, jiems i pagelba prancuzai stoja. Nors tieji nemaža vokiečių apkasų užėmė, bet turi mažesnius už anglių pasisėkimus. Nuo Soisson iki Reims nuolatos ir ten mušiai siaučia, tai prancuzams, tai vokiečiams atakuojant.

Permainos prancuzų karės vaduose.

Generolas Nivelle po Joffre buvo užėmęs Prancuzijos armijū vadovavimą. Gegužio 15 d. jis tapo p

"Garso" pasirodyma sutiksu prielankumu. Tikimasi, kad nesiras nė vieto nesidžiangiančio organo atsira-dimu, kurj su tokiu vargu Susivienijimas atsiekė.

Dievui padedant, darbą pradėsime.

Julius Kaupas,
Redaktorius.

keistas kitu vadu — generolu Petain, kuriam suteikiama generalinio verdas. Jis vadovausias visom prancuzų armijoms.

Kaip gen. Nivelle, taip ir gen. Petain pasižymėjo gabiamo Verduno tvirtovės apgyne. I generolo Petain vietą prie generalio štabo nuskirtas gen. Foch, Marne'os mušyje pasižymėjęs.

Vokiečiai naudojami iš Rusijos susilpnėjimo.

Anarchijai Rusijoj įsigalint, vokiečiai iš to pasinaudoja. Kariškiems veikiamams Rusijos fronte apsi-stojus, kaip iš Petrogrado ateinančios žinios tvirtina, vokiečiai iš Rusijos vakari-nio fronto pergabėnė 40 divizijų, kas išneša i 600,000 kareivių. Tas parodo, kaip vokiečiai tikisi, kad Rusija susilpnėjo ir kad betvarkė ten nepalians. Anarchijai e-sant, rusų kariuomenė negresia vokiečiams.

Prancijoje pavasariųjų mūšių nuostoliai.

Kaip daug žmonių krito Prancuzijos karės laukuose per dabar ten besitęsiančius mušius, galima spręsti iš šių skaitliū.

Nuo kovo 9 d. iki 15 d. gegužio anglių ir prancuzų kariuomenės vokiečių nelaisvius paėmė 49, 79, apskritai, 50,000. Prityrimas parodo, kad tokiuose mušiuose užmuštū esti 3 sykius

daugiau, negu nelaisvėn paimti, kas išpultū 150,000 galvasių vokiečių. Sužeistų paprastai esti dusyk tiek kiek užmuštū, o kartais ir daugiau. Sužeistų vokiečių kareivių tuomet pasdaro 300,000. Išviso žmonėmis nuotolių vokiečiai turėtų i pusę milijono. Talkininkų nuostoliai turbūt nemažesni. I penkių savaičių laiką milijonas nuostolių — ar galima įsivaizdinti, kaip žiaurus ir kruvini mušiai dabar Prancuzijoj eina?

I tą laiką anglai ir prancuzai nuo vokiečių atėmė 444 didžiausias ir laukų artilerijos kanuoles, 943 kulkosvaizdžius ir 386 apkasuose vartojamas kanuoles.

Kanados kviečių derlius.

Blogi orai sumažino Kanados derliū. Iš statistikų sužinota, kad žieminiai kviečiai pereitais metais buvo užsėta viso 913,400 akერიų. Žiurū žiema sunaikino viso 197,000 akერიų, paliekant 626,400 akერიų, nuo kurių tikimasi kviečius piauti. Sunaikintų kviečių procentas tokiu budu yra 23. Abelnai, Kanada turės prastą derliū. Nuo 1909 metų Kanadoj nebuta taip menko užderėjimo.

Rezignavo Rusijos Karės Ministeris.

Rusijos armijos ir laivyno ministeris. Gučkovas atsiskė nuo užmamos vietos. Priežastis ta pati, kaip ir Kornilovo rezignacijos.

Neužmirškime Lietuvos Gegužio 20 dieną!
 Tą dieną bažnyčiose, sulyg šv. Tėvo paskatinimo, bus renkamos aukos nu' entėjusiems del karės lietuviams

Laiške i premiera Lvovą jis sako:

"Atsižvelgiant i aplinkybes, i kurias valdymas tapo įstumtas, ypatingai kariškojo ministerio autoritetas santikiuose su armija ir laivynu, padėjimas, kurio aš negaliu pakeisti ir kuris gresia pasekmėmis pragaištingomis apsigynimui, liu-sybei ir dargi pačiam Rusijos išlikimui, i visa tai atsižvelgiant, aš negaliu ilgiau užimti karės ministerio vietą ir nešti atsakomybę už nuodėmes šaliai papildomas.

Apie diktaturą šnekos.

Rusijoj įsigali anarchija. Liaudis, kareiviai pasidalino i partijas, tarp savęs nesutinkančias. Nesiskaitoma su valdžios, vyresniųjų įsakymais, kiekvienų elgimasi, kaip išmanoma. Miesto klausimas paršėjo. Darbininkų ir Kareivių Taryba, nesusipratimus ir maišat pradėjus, dabar pati jų su-stabdyti nebeįjėgia. Laikraščiai, kaip "Rieč", atvirai jau šneka, kad šalį nuo galutinio suirimo tegali išgelbėti geležinės valios žmogus, kuriam šalies valdymą pavesti reikėtų.

Liuosybės Paskola.

Pirmoji Sv. Valstijų kariškoji paskola užvardinta "Liuosybės Paskola". Už valstijai paskolintus pinigūs mokama 3½ nuošimū. Kongreso buvo nutarta skolas užtraukti 7,000,000,000 dolerių, iš kurių 2,000,000,000 iki 15 d. birželio. Iš pradžių paskola gerą pasisekimą turėjo. Bankai, korporacijos, kompanijos ir pavieni asmenis noriai pirkė Sv. Valstijų vekselius. Ar tai del mažo nuosmėio ar tai del ko kito, vekselių pirkimas matomai sumažėjo. Kad reikalus pagerinus, dabar manoma pradėti agitaciją. Talkon bus pakviesti bankai, draugijos. Užkinkyti bus krutamųjų paveikslų teatrai. Kalbėtojai važinėjo po miestus, sakydami pra-

natorius Elio Root, yra galva siunčiamos n komisijos, kuri gelusijai susitarėtyti.

kalbas ir skatindami valstijos vekselius pirkti. Net pats Sv. Valstijų izdo sekretorius McAdoo pasileisias su prakalbomis.

Kornilovo rezignacija.

Generolas Kornilovas, Petrogrado ingulos komandantas, rezignavo 13 d. gegužio nuo užmamos vietos. Savo rezignaciją jis remia tuo, kad jo, kaip viršininko, užmamoji vieta virto nepakenčiama. Tai kareivių taryba, tai kitokios organizacijos nuolatos kyšėsi i jo reikalus. Priejo prie to, kad Darbininkų ir Kareivių Taryba pareikalavo, kad jis neduotų jokio įsakymo, pirm negu taryba užtvirtins. To nepakęsdamas, jis rezignavo, už tolimesnes betvakes atsakomybę nuo savęs ant tarybos sudėdamas. Kornilovas iškeliauo i fronte.

Rezignavęs gen. Kornilovas buvo viršininku ir ke paties caro nuo sosto nuvertimo. Jis asmeniškai kreštavo carienę Aleksand-rą, tuomet Carskoje Seke gyvenančią.

Kiek liuosnėrių kariuomenės istojo.

Nuo karės Vokietijai paskelbimo i Sv. Valstijų kariuomenę pasidavė suvirš 60,000 liuosanorių. Naujokai jau skirstomi i grupes ir skubiai bus lavinami. Po kokių trijų mėnesių, tikimasi, jie bus pilnai išlavintais kareiviais.

Bet tai nėra viskas. Kiekvienas Sv. Valstijose universitetas virto i kariškas mokyklas, neskaitant, kitų įstaigų. Ten jaunikaičiai lavinami karės dalykuose. Kiek iš jų bus galima kariuomenės sudaryti, sunku įspėti, bet žinia, kad skaitlius yra žymus.

Mirė J. H. Choate.

Staigiai iš 14 i 15 d. gegužio naktj pasimirė žymus Sv. Valstijų žmogus, J. H. Choate. Savu laiku buvo Sv. Valstijų pasiuntiniu Anglijoje. Iš profesijos advokatas. 85 mtų senas, jis nemažai veikė Prancuzijos ir Anglijos komisijos New Yorką aplankius, kas, spėja, jo sveikatą užbaigė.

Gen. Brusilovo Perspėjimas

Generolas A. Brusilovas, pietinių Rusijos armijū vadas, perspėjo kariuomenę apie galimas labai skaudžias pasekmes. Ivariams agitatoriams liuosybę gavus ir del jų kurstymū visoje armijoje įsigalėjo netvarka. Daugelis kareivių pabėga; kita dalis bundžiaujasi su priešininkais. Austrai ir vokiečiai, esą, dažnai degtine panaudoja, visokias proklamacijas platina, kad tik labiau rusų armjas disorganizuavus. Prije tokio dalykų stencio disciplina negal-